

A close-up photograph of a ladybug with a red body and black spots, perched on a bright yellow flower. The background is a clear blue sky with other yellow flowers visible in the distance.

Az őszi káposztarepce sikeres termesztésének tíz arany szabálya

JÖVŐT VETNI
1856 ÓTA

Tartalom

- 4** Megfelelő vetésforgó alkalmazása
- 6** Jó talajállapot fenntartása
- 7** A termesztési helyhez és technológiához illeszkedő hibrid kiválasztása
- 8** A vetésidő gondos meghatározása
- 9** A vetőmagmennyiség és vetési módszer megfelelő kiválasztása
- 10** Gyomirtás szakszerű végrehajtása
- 11** Kártevők elleni védekezés és kártevő előrejelzés gondos végrehajtása
- 12** Őszi tápanyagellátás pontos adagolása
- 13** Áttelelés feltételeinek biztosítása
- 14** Tavaszi tápanyag-utánpótlás és növényvédelem gondos végrehajtása

1 MEGFELELŐ VETÉSFORGÓ ALKALMAZÁSA

A repce kitűnő elővetemény: gyommentesen hagyja a talajt, korán lekerül a területről, javítja a talaj szerkezetét, termékenységét, kedvező a szármaradványok C/N-aránya, ráadásul a növényben lévő glükoszínolát mérgező hatású a rovarokra, fonálférgekre és gombákra, azaz növényegészségügyi szempontból is előnyös. Emellett a repce számára kijuttatott nagy mennyiségű nitrogén műtrágyából a következő növény is profitálhat.

A nagy termés alapvető feltétele, hogy a vetésforgóban a lehető legkevesebbszer szerepeljen a repce, mivel a gyakori vetéssel megnő a betegségek, rovarkárok előfordulása. A betegségeknek ellenálló hibridek és az intenzív növényvédelem előnyeit érdemes kihasználni, de ajánlott betartani a szükséges korlátokat. A legjobb megoldás, ha 3 év szünetet tartanak, mielőtt újratetik a repcét az adott területen.

2 JÓ TALAJÁLLAPOT FENNTARTÁSA

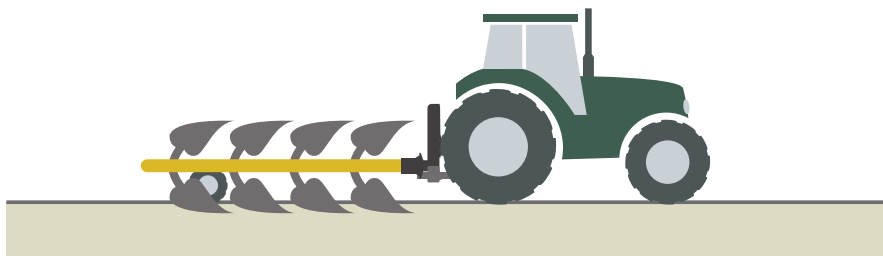
Gondosan kell elvégezni a repce előtt termesztett növény tarlóápolását és a talajművelést. A tarlókántás célja a talaj nedvességtartalmának megőrzése, a gyomok kiirtása, és a növénymaradványok lebomlásához megfelelő feltételek biztosítása.

Aratáskor a talaj felső rétege általában erősen tömörödött és száraz, míg a mélyebb rétegekben nedvesebb.

Mivel az ország nagy részén több csapadék esik júniusban, mint júliusban és augusztusban, a tarló beszántásával ez a nedvességtartalom jobban megőrizhető a mélyszántásig vagy az őszi vetésselőkészítő szántásig.

Nagyon fontos e két művelet megfelelő végrehajtása.

A magyarországi viszonyok között a tarlókántást 12-15 cm mélyen kell végezni, hektáronként 40-50 kg nitrogén kijuttatásával, hogy elkerülhető legyen a mikroorganizmusok intenzívebb tevékenysége miatti nitrogénvesztés.

3 A TERMESZTÉSI HELYHEZ ÉS TECHNOLÓGIÁHOZ ILLESZKEDŐ HIBRID KIVÁLASZTÁSA

A hibrid kiválasztásakor ne az éves termés legyen a fő szempont, hanem a termésstabilitás. A hibridek több év átlagában mutatják meg igazi képességeiket, ugyanis széles genetikai bázisuk jól kompenzálja az éves hatásokat és a különböző agro-ökológiai feltételeket. A repcetermesztő sikerének egyik kulcsa a termésstabilitás.

A jó minőségű, nagy és stabil terméshez elengedhetetlen az olyan hibrid kiválasztása, amely rendelkezik a megfelelő tulajdonságokkal, melyek közé tartozik a nagy termőképesség, nagy olajtartalom, intenzív elágazásképzés, kiváló fagyűrész, jó áttelelő képesség, kiemelkedő dőlésellenállóság, alacsony hajlam a becő aratáskori szétnyílására és a kiemelkedő betegségellenállóság.

4 A VETÉSIDŐ GONDOS MEGHATÁROZÁSA

Az optimális számú növény fejlődését az augusztus végétől szeptember közepéig elvégzett vetés biztosítja a legjobban. A vetés pontos időpontját az adott terület éghajlati és talajviszonyai szerint célszerű megválasztani.

A korábbi vetés elősegíti a gyökerek fejlődését, ugyanakkor az állomány túlfejlődéséhez is vezethet, ami növeli a fagykár kockázatát. A késői vetés kisebb vegetatív tömeg kialakulását eredményezheti, ami nem kedvez a nagy termésnek. A vetés megfelelő időpontja kompromisszumon alapul.

A REPCE VETÉSE

1-3 cm mélyen
(augusztus 20. és szeptember 15.
között érdemes végezni a vetést.)

5 A VETŐMAGMENNYISÉG ÉS VETÉSI MÓDSZER MEGFELELŐ KIVÁLASZTÁSA

A túl sűrű repceállomány gyakran vezet gyengébb terméshez a növény és a gyökérzet korlátozott fejlődése, valamint a dőlés nagyobb kockázata és a betegségekkel szembeni kisebb ellenállóság miatt.

A vetőmagmennyiséget az alábbi képlettel lehet kiszámolni (az ezermagtömeget (EMT) és a csírázóképeséget (%)) a vetőmagzsákon lévő kék címkéről olvashatják le).

$$\frac{\text{Csírázó magok száma/m}^2 \times \text{EMT (g)}}{\text{Csírázóképeség (\%)}} = \text{Vetőmag- mennyiség (kg/ha)}$$

Fontos az egyenletes, 1-2 cm mély vetés. Száraz talajban érdemesebb 3-4 cm mélyre vetni, hogy a vetőmag több nedvességhez jusson.

A sortávolság a termesztő döntésétől és a vetőgép műszaki paramétereitől függően 25-45 cm lehet.

6 GYOMIRTÁS SZAKSZERŰ VÉGREHAJTÁSA

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy a gyomirtó szerek használata további stresszt okoz a kultúrnövényben.

A repce fejlődését csak a tölevélrózsa kifejlődéséig és a sorok záródásáig hátráltatják a gyomok, főleg a muhar, a libatop, a disznóparéj és a keserűfű.

Az őszi/téli fagyok elpusztítják az egyéves gyomokat, így azok nem jelentenek többé problémát.

A legnagyobb gondot az áttelelő gyomok okozzák, mint például a *Sinapis arvensis* (vadrepce), *Stellaria media* (tyúkhúr), *Capsela bursa pastoris* (pásztortáska). Az élőlő gyomok közül a mezei aszat és a fenyércirok a legveszélyesebb.

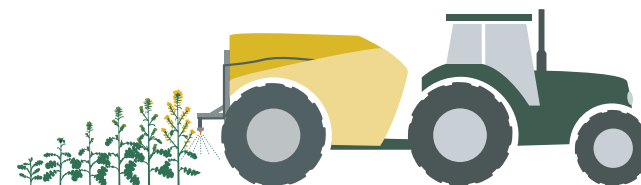
A gyommentes területen a gyomirtó szerek használata mellőzhető. Ha azonban a tábla erősen gyomfertőzött, a kultúrnövény fejlődése lelassulhat, ami télen kifagyást okozhat.

A totális gyomirtó szereket vetés előtt lehet alkalmazni.

7 ROVARIRTÁS ÉS KÁRTEVŐFIGYELÉS GONDOS ELVÉGZÉSE

A növény állapota mellett az alábbi rovarok jelenlétét is folyamatosan figyelni kell: repcedarázs (*Athalia rosae*), repcefénybogár (*Meligethes aeneus*), nagy repcebolha (*Psylliodes chrysocephala*), nagy repceormányos (*Ceutorhynchus napi* Gyll.) repceszár-ormányos (*C. pallidactylus* Marsh.). A rovarirtó szerek alkalmazását a területen megjelenő rovarok szerint kell végrehajtani. Március végén kezdhető a repceormányos elleni védekezés, április elején pedig a repcefénybogár ellen lehet permetezni.

Március elejétől javasolt a repceföldek rágcsálókártételének gyakoribb ellenőrzése. A repcében különösen az erdei egér fajok (*Apodemus* sp.) és a pocokfélék (*Microtus* sp.) jelenthetnek problémát.

ROVARIRTÓ SZEREK HASZNÁLATA
KEZELÉSEK SZÁMA IGÉNY SZERINT
(a kártétel függvényében)

8 ŐSZI TÁPANYAGELLÁTÁS PONTOS ADAGOLÁSA

Fontos, hogy a repce őszi hozzájusson a szükséges mennyiségű tápanyaghoz, mivel tömegének 40%-át ilyenkor hozza létre, ami alapvető hatással van a terméspotenciálra. Vetés előtt szórjon foszfor és kálium műtrágyát! A starter foszfor műtrágya hatására erőteljesebb lesz a gyökérrendszer fejlődése, javul a fagyűrész és a betegségellenállóság. A 7-es pH értéket meghaladó talajokon vízben oldható foszfor műtrágyát célszerű használni.

Könnyebb talajokon és homokos agyagon a kálium műtrágyát két részre osztva, őszi és tavasszal érdemes kijuttatni és a maximum hektáronkénti mennyiség 200 kg K_2O . Tápanyagban gazdag talajon elhagyható a N-műtrágyázás, ha elegendő nitrogén áll rendelkezésre a fiatal növények gyors fejlődéséhez. A nagy mennyiségben kijuttatott őszi műtrágyák másodlagos következményekhez vezetnek (erőteljesebb vegetatív növekedés, elhúzódó vegetációs időszak, csökkent fagyűrész). Az őszi kijuttatott N maximális mennyiség ne haladja meg a 30-50 kg/ha-t.

9 ÁTTELELÉS FELTÉTELEINEK BIZTOSÍTÁSA

A repce optimális áttelelését az alábbi feltételek biztosítják:

- hibrideknél 30-40 növény/m², fajtáknál 40-60 növény/m²
- életerős, 8-10 leveles növények
- erőteljes gyökérrendszer (gyökérnyak átmérője 8 mm felett)
- gyökérhossz 20 cm felett
- áttelelés tölevélrózsa állapotban, a szárhossz ne haladja meg a 2 cm-t

10 TAVASZI TÁPANYAG-UTÁN- PÓTLÁS ÉS NÖVÉNYVÉDELEM GONDOS VÉGREHAJTÁSA

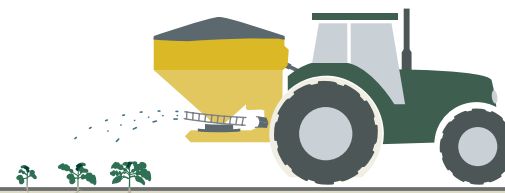
Nitrogénműtrágya kijuttatása kora tavasszal (a vegetációs időszak elején)

A vegetációs időszak elején alkalmazott nitrogén-utánpótlás fő célja a gyökerek, levelek és virágok növekedésének serkentése. A nitrogént ammónia formájában javasolt kijuttatni, hogy a növényben ne halmozódjon fel a víz, mert az fagykárt eredményezhet. Ebben a szakaszban gyorsan oldható formában (nitrát és ammónium) ajánlott a nitrogént kijuttatni.

Nitrogénműtrágya kijuttatása késő tavasszal (az első virágrügyek megjelenése előtt)

Ez a kezelés serkenti a gyökerek fejlődését és az oldalsó ágak kialakulását. Ebben a fejlődési stádiumban növekszik a fotoszintézis aktivitás és a levéltömeg, ami megalapozza a nagy mennyiségű virágrügy, becő és mag képződését. Ennél a kezelésnél ammónium-szulfátot is alkalmazhatnak, kivéve azokat a műtrágyákat, amelyeket az első kezelésnél használtak.

A kén tápanyag-utánpótlás hatására javul a magminőség, azaz az olajtartalom, a klorofillok és a fehérjék szintézise, ami hatással van a növényi szervek, különösen a reprodukciós szervek növekedésére.

A REPCE MŰTRÁGYÁZÁSA

(Tavasszal érdemes két adagban kijuttatni a N műtrágyát: a vegetációs időszak elején és az első virágrügyek megjelenése előtt.)

Gombaölő szerek és növekedésszabályozók használata tavasszal

Főbb célok:

- a stabilitás növelése a repce szárának rövidítésével és megerősítésével
- a dőlés kockázatának csökkentése
- fő- és oldalhajtások egyenletesebb fejlődése következtében homogénebb becőképződés
- az aratási időszak hosszának csökkentése
- a növekedésszabályozó 25 cm magas repcében alkalmazva a leghatékonyabb

A betegségeknek, például a fehérpenész (*Sclerotinia sclerotiorum*), az alternáriás betegségek (*Alternaria brassicae*) és a repceperonoszpóra (*Peronospora parasitica*) számára kedvező években javasolt a gombaölő szerek használata virágzás előtt és alatt.

A repce nem bírja a taposást, ezért minden kezelést ugyanazon a művelőúton haladva célszerű végezni.

KWS MAGYARORSZÁG KFT.
9027 GYŐR, GESZTENYEFA U. 4.
TEL.: 96/528 710
FAX.: 96/528 711
www.kws.hu